

OPETUS OPETUS OPETUS

Mitä verkko-opiskelu
käytännössä
tarkoittaa?

LAAJENE LAAJENE LAAJENE

Miksi opiskelijoita

kannattaa ohjata

kokeilemaan

verkko-opiskelua?

VERKKOON VERKKOON VERKKOON

Internet luokkahuoneessa on kuin ylimääräinen ikkuna, josta voi nähdä ulkomaille tai vaikka avaruuteen. Samalla Internet tarjoaa myös ulkomaille mahdollisuuden kurkistaa koulun arkipäivään. Tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäyttö johtaa avoimeen kouluun.

Verkko-opiskelu:

- ✓ antaa vaihtoehtoisia tapoja opiskella
- ✓ voi nopeuttaa opintojen etenemistä
- ✓ tarjoa tilaisuuden valita itselle sopiva opiskeluaika
- ✓ mahdollistaa kotona opiskelun
- ✓ valmentaa tietotyön taitoihin
- ✓ tarjoaa tilaisuuden syventyä aiheeseen rauhassa
- ✓ sisältää vuorovaikutusta
- ✓ kehittää opiskelutaitoja
- ✓ on käytössä jatko-opinnoissa

Koulutus on tulevaisuuden tekemistä

- ✓ tulevaisuuden työ ja viestintä ovat vankasti tietoverkoissa
- ✓ yhteiskunnan palvelut siirtyvät verkkoon
- ✓ kirjastot laajentavat sähköistä toimintaansa
- ✓ jatko- ja täydennyskoulutuksessa verkkotyöskentely on arkea

Osaaminen on Suomen tulevaisuuden menestystekijä

Ilman tieto- ja viestintätekniikan hallintaa osa maailman mahdollisuuksista sulkeutuu. Jos koulussa ei anneta riittävästi eväitä tietoyhteiskunnan toimintataitoihin, osataanko niitä antaa kotona tai missään muualla? Kyse on kansalaistaidoista, joiden opettamiseen opetussuunnitelmatkin velvoittavat.

Opinto-ohjaaja Anita Ojanaho pelkää: ”Jos kaikissa kouluissa ei panosteta tieto- ja viestintätekniikan monipuoliseen käyttöön, perustaidot eivät kehity, ja syrjäytyminen alkaa.”

Verkko-opiskelu voi ehkäistä opintojen keskeyttämistä tai turhaa pitkitymistä. Verkko-opetuksessa oppijälähtöisyys on tärkeä periaate.

Verkossa voi todella oppia

Viime vuosien aikana eri oppilaitoksissa on opiskeltu verkossa. Suorituksia on kertynyt paljon. Oppimista on todistettavasti tapahtunut. Vaikka verkko-opiskelu on haasteellista, verkossa voi opiskella kuten missä tahansa ympäristössä. Tärkeintä on aina se, mitä tapahtuu oppijoitten kesken vuorovaikutuksessa, ja se, mitä tapahtuu oppijan omassa mielessä.

Mitä verkko-opetus on?

Mitä verkko-opiskelu on?

Tieto- ja viestintätekniikkaa voidaan käyttää monella tavalla opetuksen järjestämisessä:

- ✓ rikastamassa luokkaopetusta
- ✓ tukemassa kotitehtävien ja ryhmätöiden tekemistä
- ✓ opetuksen yksilöllisissä järjestelyissä esimerkiksi oppijan sairauden aikana
- ✓ koulujen välisten yhteistyöprojektien, myös kansainvälisten hankkeiden, toteuttamisessa
- ✓ tukiopetuksessa
- ✓ lisäharjoitusten tekemisessä
- ✓ kokonaisten kurssien tai kurssin osien toteuttamisessa

Verkko-opetuksella saavutetaan kaksi nykyisin tärkeänä pidettyä koulutuksen tavoitetta: oppimisen henkilökohtaistaminen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen eli yhteistyö- ja ryhmätaitojen kehittäminen.

Hyvin järjestetty verkko-opetus ohjaa luontevasti aktiiviseen oppimiseen ja tukee myös eri tavoin oppivia.

Verkko-opiskelu on joustavaa, mutta vaatii myös paljon. Verkko-opiskelijan on oltava aktiivinen, omatoiminen, itseään ohjaava, viestintätaitoinen ja ahkera. Opinto-ohjaajan on hyvä muistuttaa, että kyse on haasteellisesta opiskelutavasta. Toisaalta pelotteluun ei ole syytä. Luokassa hiljainen opiskelija saattaa loistaa verkossa.

Seuraavalla sivulla on pieni testi, jonka avulla oppija voi mitata omaa valmiuttaan verkko-opiskeluun. Verkko-opiskelua kannattaa kokeilla ainakin kerran.

Oppiminen
henkilökohtaistuu
ja yhteistyötaidot
kehittyvät.

Yhden koulun
vahvuudet tulevat
kaikkien saataville.

Testaa, onko sinussa ainesta verkko-opiskeluun!

	Kyllä	Kohtuullisesti	En
Olen luonteeltani utelias.	☐	☐	☐
Pidän aktiivisesta opiskelusta.	☐	☐	☐
Olen oma-aloitteinen.	☐	☐	☐
Kirjoitan tietokoneella sujuvasti tai ainakin melkein.	☐	☐	☐
Osaan pitää kiinni aikatauluista.	☐	☐	☐
Kykenen käskemään itseäni opiskelutöihin.	☐	☐	☐
Kaipaen vaihtelua opiskeluun.	☐	☐	☐
Hallitsen tietokoneen peruskäsitelyyn.	☐	☐	☐
Opiskelun vapaus motivoi minua.	☐	☐	☐
Olen valmis kommunikoidaan verkossa.	☐	☐	☐
Haluan oppia tiedonhallinnan taitoja.	☐	☐	☐
Uskon, että verkko-opiskelusta on hyötyä jatkossakin.	☐	☐	☐
Haluan oppia itsenäistä työskentelyä jatko-opintoja ajatellen.	☐	☐	☐
Kykenen kurinalaiseen opiskeluun.	☐	☐	☐
Oppiminen kiinnostaa minua.	☐	☐	☐
Osaan kantaa vastuuta.	☐	☐	☐
Valitsen mielelläni itse opiskeluaikani.	☐	☐	☐
En pelkää heittäytyä uuteen.	☐	☐	☐
Siedän epävarmuutta.	☐	☐	☐
Suhtaudun asioihin joustavasti.	☐	☐	☐
En lannistu pienistä takaiskuista.	☐	☐	☐
Uskallan antaa palautetta.	☐	☐	☐
Minulla on tavoitteita opiskelussani.	☐	☐	☐
Pohdiskelen mielelläni.	☐	☐	☐
Haluan kehittyä opiskelijana.	☐	☐	☐
Minulta löytyy itsekuria.	☐	☐	☐
Uskon, että tulevassa työssäni tarvitsen tietotyön taitoja.	☐	☐	☐
Uskon, että ihminen voi oppia monella tavalla.	☐	☐	☐
Kokeilen mielelläni uusia asioita.	☐	☐	☐
Uskallan laittaa verkkoon keskeneräisiä ajatuksia.	☐	☐	☐
Osaan kannustaa muita opiskelijoita.	☐	☐	☐
Uskon oppivani paljon myös muilta opiskelijoilta.	☐	☐	☐

Mitä useammin vastasit **Kyllä** tai **Kohtuullisesti**, sitä varmemmin verkko-opiskelu sopii sinulle!

Italian alkeita verkko-opiskeluna

Mitä jokaisen opon kannattaisi tietää verkko-opiskelusta?

- ✓ Verkossa opiskelu vaatii opiskelijalta enemmän kuin luokassa istuminen. Koulunkäynnin ongelmat eivät korjaannu verkkokursseilla.
- ✓ Useilla opiskelijoilla on harhakäsitys, että verkkokurssin voi suorittaa noin vain. He eivät osaa varata aikaa ja laatia päiväjärjestystään. Oman ajankäytön hallintaa ei korosteta opiskelijoille koskaan liikaa.
- ✓ On todettu, että opiskelija, joka on syrjäinvetäytyvä ja jolla on muutenkin ongelmia oppimisessaan, ei pärjää verkkokurssillakaan.
- ✓ Tekniset perustaidot on osattava. Nyrkkisääntönä voi sanoa, että jos opiskelija osaa käyttää websähköpostia ja tekstinkäsittelyä sekä osaa liittää liitetiedoston sähköpostiin, hän selviytyy verkko-opiskelun teknisestä puolesta.
- ✓ Tarvitaan pelisääntöjä ohjauksen ja tuen järjestämisestä ja opiskelijan omasta vastuusta.
- ✓ Verkko mahdollistaa opiskelun myös oman oppilaitoksen ja kouluasteen ulkopuolella, vaikkapa yliopisto-opintojen aloittamisen lukioaikana.
- ✓ Verkko sopii opon työvälineeksi. Verkkotiedottaminen on tehokasta. Opiskelijoilla on taipumus hukata monisteet. Kun ne löytyvät verkosta, vältetään turhaa etsimistä ja kopiointia.
- ✓ Yhteistyö muiden opojen kanssa voi lisääntyä verkon avulla.
- ✓ Kymenlaaksossa verkko-opetustarjontaa esittelee Kymiedu.fi-portaali.

Verkko-opetuksen käynnistysvaihe vaatii päätöksiä, rahaa ja aikaa.

Yhteiset päätökset edistävät oppijoiden tasa-arvoa.

Mitä verkko-opetus ei ole?

Verkko-opetuksesta on liikkeellä **X** väärää väittämiä.

X Se on ajasta ja paikasta riippumatonta!

Ei pidä paikkaansa. Verkkotyöskentely vaatii aina aikaa ja tietyn paikan välineineen. Toki joustavuus lisääntyy.

X Se on kylmää ja tunteetonta!

Ei pidä paikkaansa. Kyse ei ole koneen kanssa työskentelystä vaan vuorovaikutuksesta opettajan ja oppivan ryhmän kanssa sekä ryhmän kesken. Tekniikka luo ympäristön; ihmiset toimivat siinä.

X Se on pelaamista!

Ei pidä paikkaansa. Parhaat pelit ja erityisesti oppimistarkoituksiin suunnitellut pelit voivat toki edistää oppimista. Verkko-opetuksessa käytetään hyvin usein tutkimustehtäviä ja ongelmanratkaisuaan perustuvaa ryhmätyöskentelyä. Hyvä verkko-opetus ohjaa ajattelemaan kriittisesti ja käsittelemään tietoa monipuolisesti.

X Se on keino säästää opetustoimen menoja!

Ei pidä paikkaansa. Verkko-opetus vaatii ajanmukaisia koneita ja laitteita sekä niihin liittyvää käyttökoulutusta. Verkko-opetuksessa tarvitaan opettajan työpanosta, kuten missä tahansa opetuksessa. Opettajan työmäärä verkossa jakautuu toisin kuin lähiopetuksessa, mutta se on tutkimustenkin mukaan vähintään yhtä suuri kuin vastaavalla kurssilla luokahuonetyöskentelyssä.

X Opettajaa ei enää tarvita!

Ei pidä paikkaansa. Netissä on toki hyviä aineistoja. Jos ihminen oppisi pelkkien aineistojen avulla, mihin me enää koulujakaan tarvitsemme? Valitettavasti tieto ei siirry suoraviivaisesti oppijan päähän, ei kirjoista, kirjastoista eikä verkosta. Poikkeuksena ovat intohimoiset harrastajat, jotka oppivat vahvan motivaationsa ja innostuksensa avulla mistä vain. Kaikkia muita varten tarvitaan hyviä opetusmenetelmiä ja valikointia sen suhteen, mitä opetellaan ja missä vaiheessa. Ammattitaitoisia opettajia ei voi koneilla korvata.

X Atk-opettajat ja atk-keskukset hoitavat verkko-opetusasiat!

Ei pidä paikkaansa. Tekninen atk-tuki ei sisällä opetuksen suunnittelua ja opetusmenetelmien kehittämistä eli pedagogiikkaa. Laitteet sinällään eivät opeta. Kaikki laitteiden toimintakunnon huolehtivat ihmiset ovat kuitenkin äärimmäisen tärkeitä. Opetuksen toteuttaminen verkossa vaatii asiantuntijoitien apua. Verkko-opetus tarvitsee toimivan tukijärjestelmän, joka voidaan järkevästi järjestää monen osapuolen yhteistyönä – verkon keinoilla.

Verkko-opiskelijalta vaaditaan...

- 1 Asennetta: on oltava valmis tekemään töitä, sillä verkko-opiskelu ei sovi laiskoille ja mukavuudenhaluisille.
- 2 Malttia tutustua huolella kaikkiin ohjeisiin. Ihminen lukee verkkotekstiä nopeasti silmäillen. Hidas lukeminen kunniaan.
- 3 Taitoa ja rohkeutta hakea ohjausta ja tukea. Oppijan ei pidä odottaa palveluksia. Verkkokurssilla kukaan ei välttämättä huomaa tuen tarvetta.
- 4 Uskallusta heittäytyä keskusteluihin ja ryhmätehtäviin. Verkon imu syntyy siitä, että verkkoympäristössä tapahtuu koko ajan.
- 5 Netikettä eli taitoa toimia kohteliaasti ja eettisesti.
- 6 Rohkeutta heittää keskeneräisiäkin ajatuksia. Liiallinen sanottavan hiominen jumiuttaa verkko-opiskelun.
- 7 Ajankäytön hallintaa ja kykyä tarttua töihin. Rutiinien kehittäminen helpottaa verkko-opiskelua.
- 8 Uskallusta kysyä apua opettajalta ja malttia samalla muistaa, ettei opettaja asu verkossa eli vastaus saattaa viipyä.
- 9 Sitkeyttä. Opiskelumotivaatio voi notkahtaa jossakin vaiheessa. Keskeyttämisen vaara on verkko-opiskelussa suuri. Silti verkko-opiskelu tuottaa myös tuloksia. Rohkeutta siis selvittää esteet ja karikot.

Lisätietoja verkosta www.kotkankoulut.fi/opetusverkossa

Oppaan toimitti keväällä 2007 verkko- ja etäopetuksen kehittämishanke KyEtä. Yhteistyössä Opetushallituksen etäopetusverkot. Hanketta rahoitti Etelä-Suomen lääninhallitus.

Verkossa välimatkat taittavat nopeasti ja ekologisesti.

